

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ
ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
Мілашовської Вікторії Олегівни
здобувача ступеня доктора філософії
«Медико-соціальне обґрунтування моделі стратегічного планування
медичної допомоги населенню на рівні новосформованого
адміністративного району»
за спеціальністю 222 Медицина (галузь знань 22 Охорона здоров'я)

Актуальність теми дисертації. Рівень здоров'я населення України сьогодні кваліфікується як незадовільний. Ситуація ускладнюється деструктивними процесами в економіці і зниженням національного прибутку, внаслідок чого вкрай обмеженими стають видатки на охорону здоров'я. Ускладнює досягнення мети рівного доступу до медичної допомоги для населення існуюча диспропорція на рівні міських і сільських територій, а також система відомчої медицини. Розвиток українського суспільства привів до необхідності проведення в державі адміністративно-територіальних змін. Реалізація адміністративно-територіальної реформи, яка була здійсненої з 2015 по 2020 рік, надала більші повноваження органам місцевого самоврядування та зміні адміністративно-територіального поділу. Сьогодні є надзвичайно важливим враховувати можливі конфігурації майбутнього: визначати стратегічні пріоритети, створювати сприятливі умови для стійкого розвитку. А такий розвиток у сучасних умовах залежить не тільки і не стільки від стану економіки, скільки від рівня здоров'я громадян держави та якості державного управління.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Робота є частиною комплексних досліджень науково-дослідних робіт кафедри громадського здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького «Детермінанти здоров'я сільського населення та тривалості життя» (2018-2022 роки, № державної

реєстрації 0118U000099) та «Неінфекційні захворювання: основні детермінанти негативного впливу на стан громадського здоров'я в Україні» (№ держреєстрації – 0122U202003, термін виконання 2023-2027 рр.).

Тема дисертаційної роботи затверджена на засіданні Вченої ради факультету післядипломної освіти ЛНМУ імені Данила Галицького, протокол № 04-10 від 20 жовтня 2020 року.

Новизна дослідження та одержаних результатів. Вперше в Україні:

– системно представлено необхідність розробки концептуальної моделі стратегічного планування медичної допомоги населенню в умовах адміністративної реформи для удосконалення системи охорони здоров'я;

– показано, що стратегія подолання негативних тенденцій в медико-демографічних процесах на районному рівні повинна передбачати вирішення проблем, які так чи інакше пов'язані з проблемою демографічного руху;

– при ідентифікації статусу новоствореного адміністративного Мукачівського району Закарпатської області встановлено, що за величиною кількості населення він є третім з 6 районів області, з більшою на 27,3% за обласну густину населення, з дещо більшою у складі населення кількістю жіночого населення, а за медико-демографічними показниками район є урбанізаційно-депопуляційним;

– дано сучасну самооцінку населенням району стану свого здоров'я;

– встановлено, що ключовою проблемою галузі охорони здоров'я України на думку лікарів, в т. ч. організаторів охорони здоров'я є «недостатність фінансових ресурсів для забезпечення ефективної діяльності системи охорони здоров'я з державних джерел фінансування»;

– встановлено, що важливим елементом при стратегічному плануванні розвитку системи охорони здоров'я держави є впровадження жорстких методів контролю за безпечністю води, харчових продуктів і середовища життєдіяльності;

– показано, що першочергового вирішення при реформуванні галузі охорони здоров'я України належить приділити підготовці стратегічних планів

функціонування системи охорони здоров'я, як на рівні держави так і на місцевому рівні;

– науково обґрунтовано та розроблено концептуальну модель стратегічного планування медичної допомоги населенню на регіональному рівні з врахуванням нових елементів у її побудові, а саме індикативних показників діяльності закладів охорони здоров'я, в т. ч. з використанням даних самооцінки населенням власного здоров'я та способу життя та оцінки керівниками та медичним персоналом закладів охорони здоров'я у діючих та новосформованих адміністративних одиницях результатів удосконалення організації та надання медичної допомоги населенню, ефективність якої підтверджена методом експертних оцінок.

Удосконалено напрями міжсекторальної взаємодії державних закладів і комунальних структур системи охорони здоров'я та приватних закладів охорони здоров'я в процесі стратегічного планування медичної допомоги населенню після адміністративно-територіальних змін.

Набуло подальшого розвитку дослідження та встановлення особливостей і тенденцій медико-демографічних процесів сьогодення у регіональному контексті.

Теоретичне значення отриманих результатів полягає у суттєвому доповненні теорії соціальної медицини, громадського здоров'я та організації і управління системою охорони здоров'я в частині концепції побудови моделі стратегічного планування медичної допомоги населенню на регіональному рівні.

Практичне значення отриманих результатів. Результати дисертаційної роботи стали підставою для:

- впровадження результатів дослідження в систему охорони здоров'я України на галузевому та регіональному рівнях і розробленні для цього концептуальної моделі стратегічного планування медичної допомоги населенню на регіональному рівні з врахуванням нових елементів у її побудові;

- обґрунтування та розробки заходів, спрямованих на організацію інформаційно-аналітичного супроводу процесу стратегічного планування медичної допомоги з урахуванням сучасних комп'ютерних технологій;

- проведення аналітичної оцінки стану захворюваності та смертності населення на районному рівні для керівників органів управління охороною здоров'я і ЗОЗ;

- удосконалення навчальних програм з підготовки керівників закладів охорони здоров'я, організаторів охорони здоров'я на до- та післядипломному рівнях на кафедрах громадського здоров'я, організації охорони здоров'я та соціальної медицини;

- підвищення рівня знань слухачів циклів післядипломної освіти з питань удосконалення системи охорони здоров'я на основі впровадження стратегічних планів медичної допомоги населенню на регіональному рівні.

Впровадження результатів дослідження здійснено:

а) *на галузевому рівні* при впровадженні у навчальний процес кафедр: Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (акт впровадження від 09.11.2023 р.), Івано-Франківського національного медичного університету (акт впровадження від 07.12.2023 р.), Полтавського державного медичного університету (акт впровадження від 11.12.2023 р.), Ужгородського національного університету (акт впровадження від 13.12.2023 р.);

б) *на регіональному рівні* окремі елементи дисертаційної роботи впроваджено у практичну діяльність КНП «Бродівська ЦМЛ» Бродівської міської ради Львівської області (акт впровадження від 08.11.2022 р.), КНП «Стрийська міська лікарня» Стрийського району Львівської області (акт впровадження від 21.12.2022 р.), КНП «Стрийська ЦМЛ» Львівської області (акт впровадження від 28.12.2022 р.), КНП «Лікарня Святого Мартина» (кол. КНП «Мукачівська ЦРЛ») (акт впровадження від 03.10.2023 р.).

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Отримані в дисертаційній роботі результати ґрунтуються на достатній кількісній та якісній базі спостережень та досліджень. Первинний матеріал опрацьований на високому науково-методичному рівні із застосуванням актуальних методів дослідження. Це дозволяє зробити висновок про відповідність наукових положень та висновків, отриманих в

дисертації, поставленим завданням та вважати їх повністю обґрунтованими.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. За матеріалами дисертації опубліковано 9 наукових праць, з них: 5 статей у наукових фахових виданнях, що входять до наукометричних баз); 1 методична рекомендація, та 3 друковані праці, що відображають апробацію матеріалів дисертації.

Список опублікованих автором праць на тему дисертації.

Наукові праці, опубліковані у наукових фахових виданнях України

1. Любінець О.В., Мілашовська В. О. Медико-демографічне становище - важливий чинник у стратегічному плануванні організації медичної допомоги населенню. Acta Medica Leopoliensia. 2021. Том 27. № 3-4. С. 108-125. DOI: 10.25040/aml2021.3-4.108 (**збір даних, обробка матеріалу та формування висновків*).

2. Мілашовська В. О. Рівень життя та здоров'я: самооцінка мешканцями адміністративного району. Україна. Здоров'я нації. 2022. №3(69). С. 12-16. DOI: 10.24144/2077-6594.3.1.2022.266022 (**ідея написання статті, збір даних, аналіз і обробка матеріалу та написання висновків*).

3. Мілашовська В.О., Любінець, О.В. Вивчення думки керівників закладів охорони здоров'я щодо удосконалення системи охорони здоров'я, в т. ч. із впровадженням адміністративно-територіальної реформи в Україні. Україна. Здоров'я нації. 2022. №4(70). С. 49-57. DOI: 10.24144/2077-6594.4.1.2022.277065 (**збір даних, аналіз і обробка матеріалу та формування висновків*).

4. Мілашовська В.О., Любінець, О.В. Оцінка власного здоров'я та інформованість про здоров'язберезувальну поведінку. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2023. №1. С. 20-26. DOI: 10.11603/1681-2786.2023.1.13703 (**ідея написання статті, збір інформації, обробка та узагальнення даних, матеріалу та написання висновків*).

5. Любінець О.В., Мілашовська В. О. Стратегічне планування медичної допомоги населенню закладами охорони здоров'я госпітального кластера. Україна. Здоров'я нації. 2023. №3(73). С. 85-89. DOI: 10.32782/2077-6594/2023.3/14 (**аналіз даних, узагальнення, формування висновків*).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Любінець О.В. Мілашовська В.О., Децик М.О. Громадське здоров'я – епідеміологія: базові ланки стратегічного планування. Актуальні проблеми профілактичної медицини. 2021. Вип..21. С.84-89 (**аналіз матеріалу та формування висновків*).

7. Мілашовська В.О., Любінець, О.В. Оцінка впливу культурних детермінант індивідуального рівня на стан здоров'я громади. Українські медичні вісті. Матеріали ХІХ конгресу СФУЛТ 27-29.10.2022 та історико-термінологічної конференції ВУЛТ 30.06.2022. Т.14, № 3-4 (92-93), с.151 (**збір даних, аналіз і обробка матеріалу та написання тез*).

8. Lyubinets Oleh, Miłaszowska Wiktoria. Behavioral risks to healthie. Międzynarodowa konferencja naukowa: Dni medycyny społecznej i zdrowia publicznego. Polska 2022 - Ostatnie doświadczenia i obecne wyzwania. Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia. 13.10.2022 r. - 15.10.2022 r. Streszczenia. 2022. S.95-96 (**збір даних, аналіз матеріалу та написання тез*).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

9. Любінець О.В., Мілашовська В.О., Децик М.О., Зуб В.І., Боровець В.А. Концептуальні особливості побудови стратегічного плану організації медичної допомоги населенню. *Методичні рекомендації до занять із спеціалізації за фахом “Організація і управління охороною здоров'я” галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина»*. Львів, 2023. 52 с. (*Особистий внесок: ідея написання, аналіз роботи щодо загальної проблематики стратегічного планування та моделі стратегічного планування, формування матеріалу*).

Конкретний особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Автором спільно з науковим керівником визначено тему, окреслено мету та завдання дослідження. Дисертантом особисто розроблено програмно-цільову структуру дослідження; вибрано необхідні методи дослідження; проведено пошук сучасних релевантних інформаційних джерел з

проблем, пов'язаних з стратегічним плануванням, в т. ч. у системі охорони здоров'я; проведено усі соціологічні дослідження та експертні оцінки; розроблено концептуальну модель стратегічного планування медичної допомоги населенню на рівні новосформованого адміністративного району.

Здобувачем самостійно зібрано весь первинний матеріал дослідження, проведено його групування, статистичний аналіз та оцінено отримані результати. А також автором особисто сформульовані основні положення, висновки і рекомендації щодо подальшого впровадження результатів дисертаційної роботи, що знайшло відображення в друкованих працях за темою дисертації.

Апробація результатів дисертації, основних її положень, висновків і практичних рекомендацій здійснювалась на міжнародному і національному рівнях. Результати дисертаційного дослідження доповідались і обговорювались на науково-практичних конференціях із міжнародною участю: Konferencja Naukowa PTMSiZP «Dni medycyny społecznej i zdrowia publicznego «Polska 2022 - Ostatnie doświadczenia i obecne wyzwania» (Krakow, 13-15 października 2022 r.); Науково-практична конференція «Сучасні проблеми гігієни, епідеміології, мікробіології та туберкульозу» (Львів, 30 листопада 2022 р.); XIX конгрес СФУЛТ (м. Ужгород, 27-29 жовтня 2022 року); Науково-практична конференція «Сучасні проблеми гігієни, епідеміології, мікробіології та туберкульозу» (Львів, 31 січня 2024 р.);

- на національному рівні: Науково-практична конференція «Малоінвазивні технології в урології», м. Яремче, 08-10 лютого 2023 р.; Науково-практична конференція «Особливості діагностики, лікування та реабілітації пацієнтів з неврологічною патологією в умовах воєнного часу», м. Харків, 17-18.03.2023; Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Розвиток системи громадського здоров'я України в умовах війни та післявоєнної відбудови», Ужгород, 5-6 жовтня 2023 року; Науково-практична конференція «Здоров'я нації та суспільства», м. Київ, 30 листопада – 01 грудня 2023 року.

Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційних досліджень. Матеріали дисертації щодо обстеження, лабораторних і наукових досліджень та лікування хворих відповідають нормам біоетики, що засвідчено

висновками комісії з біоетики Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (протоколи № 9 від 21.12.2020 р. та № 14 від 28.12.2023 р.).

Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дисертацію викладено на 185 сторінках друкованого тексту, в тому числі на 132 сторінках основного тексту. Робота складається із анотації, змісту, переліку умовних позначень та скорочень, основної частини зі вступом, оглядом релевантних інформаційних джерел, матеріалами і методами досліджень, 3 розділів власних досліджень, висновків та практичних рекомендацій, списку використаних джерел (199 найменувань, із них 141 кирилицею та 58 латиною). Робота ілюстрована 7 рисунками, 21 таблицею, містить 7 додатків.

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення повністю відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40.

Зауваження до дисертації щодо її змісту та оформлення. Зауваження відсутні.

Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44) із змінами та доповненнями.

Висновок

На науковому семінарі кафедри громадського здоров'я **ухвалили:**

1. Дисертаційна робота Мілашовської Вікторії Олегівни «Медико-соціальне обґрунтування моделі стратегічного планування медичної допомоги населенню на рівні новосформованого адміністративного району» є актуальною для громадського здоров'я. У відповідності до визначених мети та завдань використано сучасні методи досліджень. Результати дослідження володіють

науковою новизною та практичною цінністю.

2. У 9 наукових працях повністю відображені основні результати дисертації, з них: 5 статей у наукових фахових виданнях; 1 методична рекомендація та у 3 друкованих працях, що відображають апробацію матеріалів дисертації.

3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Мілашовської Вікторії Олегівни дисертаційна робота «Медико-соціальне обґрунтування моделі стратегічного планування медичної допомоги населенню на рівні новосформованого адміністративного району» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували: одногolosно.

Рекомендується Вченій раді ЛНМУ утворити разову спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації у складі:

Голова спеціалізованої Вченої ради: доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я фармакотерапії та клінічної фармації Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького Зіменковський Андрій Борисович.

Рецензент: кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Гутор Тарас Григорович;

Рецензент: кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького Ковальська Оксана Романівна.

Опонент: доктор медичних наук, професор, начальник науково-координаційного управління Національної академії медичних наук України
Медведовська Наталія Володимирівна.

Опонент: доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я ДВНЗ Ужгородського національного університету Слабкий Геннадій Олексійович.

Головуючий на засіданні кафедри,
професор кафедри громадського здоров'я ФПДО
Львівського національного медичного
університету імені Данила Галицького,
доктор медичних наук, професор

Рудень В.В.

Підпис

Засвідчую *М. Чиж - Чех І.І.*

Провідний фахівець
відділу кадрів
ЛНМУ ім. Данила Галицького